

N:o 63.

Ank. till Riksd. kansli den 7 maj kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om konsularjurisdiktion.

Genom en den 1 april 1909 dagtecknad proposition, n:r 153, hvilken af båda kamrarna hänvisats till lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagda, i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll, föreslagit Riksdagen att antaga följande förslag till

L a g om konsularjurisdiktion.

1 KAP.

Inledande bestämmelser.

1 §.

Vid utöfning af den konsularjurisdiktion, som på grund af traktat eller sedvänja tillkommer Sverige i vissa icke kristna länder, skall, såvidt förhållandena å orten medgifva samt ej annat enligt denna lag eller eljest är stadgadt, svensk lag tillämpas.

Bih. till Riksd. Prot. 1909. 7 Saml. 61 Häft. (N:o 63.)

Svensk lag, som gäller allenast med afseende å förhållanden inom riket, kan af Konungen förklaras äga motsvarande tillämpning i område, där konsularjurisdiktion tillkommer Sverige.

2 §.

Underkastade konsularjurisdiktion äro, såvidt med gällande traktater och sedvänja öfverensstämmar:

1:o svensk undersåte och person, ställd under Sveriges beskydd (skyddsling);

2:o utländsk undersåte, som ej är svensk skyddsling, såvidt rörer brott, som af honom begåtts å svenskt fartyg.

2 KAP.

Om de myndigheter, som utöfva konsularjurisdiktion.

3 §.

Konsularjurisdiktion utöfvas af konsulardomare och konsularrätt.

4 §.

Till konsulardomare förordnar Konungen konsul eller annan för befattningen lämplig man.

Området för hvarje konsulardomares jurisdiktion bestämmes af Konungen.

5 §.

Konsularrätt består af konsulardomaren såsom ordförande och två ledamöter.

Konsulardomaren utser hvarje år i december månad två inom området bosatta män att under det följande året tjänstgöra såsom ledamöter i konsularrätten samt två suppleanter att vid förfall för ledamöterna i deras ställe tjänstgöra.

Till ledamöter eller suppleanter må ej utses andra än allmänt aktade män, som fyllt tjugufem år samt råda öfver sig och sitt gods. Företrädesvis skola svenska män tagas till ifrågavarande befattningar; finnes ej behörig svensk man, må jämväl utlänning af kristen eller mosaisk trosbekännelse kunna utses.

Äro vid något tillfälle så många af de utsedda ledamöterna och suppleanterna hindrade från tjänstgöring, att nödigt antal för konsularrätten icke kan erhållas, förordne konsulardomaren en eller två tillfälliga ledamöter bland dem, som enligt hvad ofvan sägs kunna utses till sådan befattning.

Där mål vid mera än ett rättegångstillfälle handlägges, böra så vidt möjligt samma ledamöter tjänstgöra vid samtliga tillfällen.

Kan ej erforderligt antal ledamöter för bildande af konsularrätt erhållas, utöfve konsulardomaren ensam den jurisdiktion, som eljest tillkommer konsularrätt.

6 §.

Har den, som förordnas till konsulardomare, ej gått den i 1 kap. 7 § rättegångsbalken föreskrifna domareed, skall han aflägga sådan ed inför Svea hofrätt eller beskicksningschef eller, där så ej kan ske, skriftligen.

Af skriftlig ed skall, innan konsulardomaren må tjänstgöra, ett exemplar vara aflämnadt å konsulatet och ett exemplar öfversändt till ministern för utrikes ärendena.

Ledamot i konsularrätt skall, innan han tager plats i rätten, inför konsulardomaren aflägga ed, att han skall döma efter bästa förstånd och samvete.

7 §.

Ordföranden och ledamöterna i konsularrätten äga hvar en röst, och gånge vid skiljaktiga meningar efter ty som de flesta säga. Stannar hvar vid olika mening, gälle ordförandens.

8 §.

Inträffar jäf eller annat förfall för konsulardomaren, förordnar Konungen annan lämplig person att såsom konsulardomare tjänstgöra.

9 §.

Konsulardomaren förordne vissa män till rättstjänare att tillhandaga honom och rätten samt att, då de därom anlitas, delgifva stämningar och andra handlingar.

Den, som blifvit utsedd till rättstjänare, gånge inför konsulardomaren eller konsul ed att redligen och utan försumlighet fullgöra de uppdrag, som anförtros honom i hans egenskap af svensk rättstjänare.

Kan afläggandet af eden ej utan olägenhet ske inför konsulardomaren eller konsul, må eden skriftligen afgifvas och ett exemplar af edsskriften insändas till konsulardomaren.

3 KAP.

Om konsulardomares och konsularrätts befogenheter.

10 §.

Twistemål upptages till behandling och afgörande af konsularrätten, dock att, där målet enbart rör penningar eller sådant, som kan skattas till visst värde i penningar, samt konsulardomaren finner uppenbart, att det, hvarom tvistas, i värde icke öfverstiger trehundra kronor, målet skall handläggas och afdömas af konsulardomaren.

Är fråga om pröfning af tvistiga fordringsanspråk i konkurs, och tillhör något af dem konsularrättens bedömande, varde samtliga dit hänskjutna.

11 §.

Brottmål upptages till behandling och afgörande af konsularrätten, dock att, därest i målet ej yrkas ansvar för gärning, hvarå högre straff än böter kan följa, eller skadestånd till belopp, öfverstigande trehundra kronor, målet skall handläggas och afdömas af konsulardomaren.

12 §.

I fråga om sådana ansökningar, hvilka enligt lag skola ingifvas till rätten eller till domaren å landet, samt åtgärder och beslut, som förordas af dylika ansökningar, äge konsulardomaren enahanda befogenhet, som enligt lag utöfvas af domaren å landet.

Beträffande uppteckning och vård af dödsbo har konsulardomaren de åligganden och befogenheter, som lagligen tillkomma underrätt.

Han skall jämväl förordna förmyndare, god man för hustru enligt 19 kap. 4 § ärfdebalken samt sådan god man, som afses i 20 kap. 7 § nämnda balk; åliggande honom ock att öfva tillsyn å förmyndares och god mans förvaltning med iakttagande i tillämpliga delar af hvad därutinnan är i gällande författning föreskrifvet för gode män och rätten.

Äktenskapsförord ingifves till konsulardomaren, som har att införa det i protokollet; och skall äfven bevakning af testamente ske inför honom.

13 §.

Där ej i 12 § är annorlunda stadgadt, skall ärende, som enligt lag tillhör underrätts pröfning, behandlas af konsularrätt.

14 §.

Finner konsularrätten, när mål eller ärende dit hänskjutits, att det, enligt hvad ofvan sägs, bör handläggas och afdömas af konsulardomaren ensam; äge dock rätten, där så lämpligt finnes, fortfara med målets eller ärendets behandling.

15 §.

Konsulardomaren är öfverexekutor; dock må ej hos honom sökas åläggande af betalningsskyldighet för galdenär, i den ordning utsökningslagen stadgar, eller handräckning för fordrans utfående.

Konsulardomaren vare ock utmätningsman med rätt för honom att för bestämdt fall förordna annan man att på konsulardomarens ansvar fullgöra utmätningsmans åliggande.

16 §.

Där i lag är föreskrifvet, att nedsättning af medel skall ske hos Konungens befallningshafvande, äge sådant rum hos konsulardomaren.

17 §.

Konsulardomaren utöfvar polismyndighet i allmänhet och äger häkta eller häkta låta för brott misstänkt person med rätt för honom att för bestämdt fall förordna annan man att på hans ansvar verkställa polisundersökning och besluta om häktning. Äfven utan sådant förordnande har konsul, som är anställd å annan ort inom jurisdiktionsområdet än den, som är säte för konsulardomaren, att företaga åtgärder af nu nämnda slag; underrätte dock skyndsammast om vidtagen åtgärd konsulardomaren, som, utan hinder af konsulns åtgärd eller beslut, äger i ärendet förordna.

Konsulardomaren skall, såvidt ske kan, hafva tillsyn öfver häktad person.

18 §.

Skall straff verkställas inom området, åligger det konsulardomaren att draga försorg därom. Verkställighet af straff skall ske i så nära öfverensstämmelse som möjligt med de i svensk lag därför gifna föreskrifter. Kan straffet ej verkställas inom området, underrätte konsulardomaren skyndsammast härom ministern för utrikes ärendena, hvilken underställer ärendet Konungens pröfning.

Förklaring af den dömda, att han är nöjd med utslag, som ej vunnit laga kraft, och villig att undergå den ådömda bestraffningen, upptages af konsulardomaren; och skall sammanläggning af straff, då enligt lag dylik åtgärd ankommer å Konungens befallningshafvande, af konsulardomaren ombesörjas.

19 §.

Konsulardomaren äger att för tillämpning inom området eller viss del af detsamma utfärda ordningsföreskrifter samt för öfverträdande däraf stadga böter till belopp af fem intill femhundra kronor äfvensom påföljd att lös egendom, som i ordningsföreskrift afses, må tagas i beslag och förklaras förbruten.

Ordningsföreskrift, hvarom nu är fråga, skall kungöras genom anslag å konsulatet i den stad, som är säte för konsulardomaren, och å annat konsulat inom distrikt, där den skall tillämpas, samt på sätt i öfrigt finnes ändamålsenligt, och må föreskriften inom hvarje distrikt lända till efterrättelse genast efter kungörandet å därvarande konsulat; dock skall omedelbart efter utfärdandet ordningsföreskriften öfversändas till ministern för utrikes ärendena, som har att underställa densamma Konungens pröfning. Finner Konungen skäligt att upphäfva eller ändra föreskriften, skall beslutet härom kungöras på ofvan angifna sätt; och gånge, såvidt möjligt, tillämpning af upphäfd eller ändrad ordningsföreskrift åter.

Anser konsulardomaren, att för öfverträdelse af ordningsföreskrift bör stadgas strängare påföljd, än ofvan sägs, skall han skyndsammast hänskjuta ärendet till Konungens pröfning.

4 KAP.

Vissa allmänna afvikelser från tillämpningen af svensk lag.

20 §.

Där i fall, hvarom ej i denna lag särskildt stadgas, det lagligen ankommer å domare eller underrätt att utsätta tid, inom hvilken rätts-

sökande har att något fullgöra, vare i lag högst medgifven tid ej ovillkorligen gällande, utan må, där så pröfvas nödigt, tiden tillmätas längre.

21 §.

Är annorstädes än i denna lag stadgad viss tid, kortare än trettio dagar, inom hvilken handling skall af rättssökande ingifvas eller annan åtgärd af honom vidtagas, må sådant ske inom trettio dagar efter den, från hvilken tiden i hvarje särskildt fall räknas, så framt ej särskild föreskrift i denna lag eller eljest af Konungen för området meddelats.

22 §.

Tillkännagifvande, som enligt lag skall införas i allmänna tidningarna eller uppläsas i kyrka, varde i stället anslaget å konsulatet i den stad, som är säte för konsulardomaren, samt härförutom offentliggjordt på det sätt, som å hvarje ort är i dylika fall vedertaget. Finnes i något fall tillkännagifvandet böra kungöras jämnväl i hemlandet, skall det införas i allmänna tidningarna.

23 §.

Böter och viten tillfalla statsverket, där ej annat är, genom traktat eller eljest, särskildt för jurisdiktionsområdet bestämdt.

Lag samma vare om gods, som förklarats förbrutet.

5 KAP.

Särskilda föreskrifter om rättegång inför konsulardomare och konsularrätt.

24 §.

Protokoll och utslag böra affattas på svenska språket; äro väsentliga olägenheter därmed förenade, må protokollet och utslaget kunna affattas å danska, engelska, franska, norska eller tyska språket.

25 §.

Stämning gifves af konsulardomaren och skall innehålla, utöfver hvad i 11 kap. 6 § rättegångsbalken sägs, bestämmelse om viss tid före inställedagen, då stämningen senast bör vara svaranden delgifven.

Denna tid må ej sättas senare än till tredje dagen före inställelsen, dock att, där större skyndsamhet är af nöden, stämning må meddelas till samma dag den utfärdas, om svaranden är så till hands att han kan inställa sig.

26 §.

Har svaranden å särskilda dagar i sin bostad blifvit sökt med stämning i tvistemål, utan att han eller ombud, som äger mottaga stämning för honom, kunnat anträffas, och utan att säker anvisning kunnat vinnas, hvarest han eller sådant ombud uppehåller sig: förekomma i öfrigt omständigheter, som gifva anledning antaga, att han håller sig undan; må stämningen i hufvudskrift eller besannad afskrift anslås å dörren till bostaden.

Sjöfolk och passagerare å fartyg, hvilka ej annorstädes inom området hafva bostad, anses hafva sin bostad å fartyget.

27 §.

Intyg af en af konsulardomaren förordnad rättstjänare, emot hvilken ej förekommer jäf, som om vittne är stadgadt, gälle såsom fullt bevis att delgifning af handling blifvit så verkställd, som intyget innehåller.

28 §.

Ändå att allmän åklagare icke finnes, äga konsulardomaren och konsularrätten att upptaga och afdöma mål angående förbrytelser, därå enligt lag allmän åklagare skulle vara behörig tala.

29 §.

Rannsakning med häktad person skall hållas snarast möjligt och sist inom fem dagar från den dag, häktningen ägde rum, där ej giltigt hinder härför möter. Kräfves fortsatt rannsakning i målet, må uppskofvet icke sättas längre än oundgängligen erfordras.

30 §.

Äskar någon, som är tilltalad för brott, hvarå straffarbete efter lag kan följa, hjälp i rättegången, och finnes han ej kunna själf anskaffa bi-

träde, förordne, där så kan ske, konsulardomaren eller konsularrätten lämplig person att biträda honom vid konsularrätten; skolande i öfrigt hvad om förordnande af rättegångsbiträde åt häktad vid underrätt är stadgadt i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

31 §.

Uteblifver vittne, som är underkastadt konsularjurisdiktionen, då vittnet efter stämning bort inställa sig, och visas ej laga förfall, må vittnet genast kunna hämtas eller böte vittnet högst femtio kronor.

För inkallande och inställande af vittne, som ej är underkastadt konsularjurisdiktionen, har konsulardomaren att i den ordning, som å hvarje ort är bruklig, anlita den myndighet, under hvilken vittnet lyder.

32 §.

Utan hinder af hvad i lag är stadgadt, må jämväl den, som tillhör annan lära än den kristna eller den mosaiska, höras såsom vittne, dock bör i hvarje fall pröfvas, hvad verkan kan tillerkännas dylikt vittnes utsaga.

33 §.

Är vittne af sin trosbekännelse hindradt att gå ed, som i svensk lag föreskrifves, förordne konsulardomaren eller konsularrätten efter omständigheterna, att vittne skall aflägga annan ed eller annorledes bekräfta sin utsaga.

34 §.

Vittne, som är aflägsat boende eller för sjukdom eller af annan laga orsak ej kan tillstädeskomma, må i sitt hemvist eller annorstädes höras af konsulardomaren eller annan person, som konsulardomaren eller konsularrätten därtill förordnar, och skall tillfälle lämnas parterna att därvid närvara.

35 §.

I brottmål, där enligt lag allmän åklagare skulle vara behörig tala, äger konsulardomaren eller konsularrätten tillerkänna den, som inkallats såsom vittne eller för att upplysningsvis höras och som äskar ersättning

för inställelsen, sådan ersättning af allmänna medel efter hvad skäligt pröfvas och i orten är brukligt.

Beslut öfver yrkande om ersättning, hvarom ofvan sägs, skall utan dröjsmål meddelas och gånge i verkställighet ändå att det ej vunnit laga kraft; skolande i slutliga utslaget pröfvas, huruvida ersättningsbeloppet skall till statsverket af part återgäldas.

36 §.

Har tredskodom meddelats, efter ty i 12 kap. 3 § rättegångsbalken sägs, skall konsulardomaren på begäran af den, som vunnit, kungöra motparten domen, på sätt i 47 § här nedan är stadgad; och äge den, som tappat, att inom viss tid, som ej må bestämmas kortare än tio dagar från kungörandet af domen, vid äfventyr att eljest hafva förlorat rätt till vidare talan, hos konsulardomaren begära sakens återupptagande; skolande underrättelse om hvad parterna sålunda hafva att iakttaga gifvas i domen.

Göres begäran om sakens återupptagande inom stadgad tid, skall konsulardomaren utsätta tid och ort för sakens förnyade behandling, därom den, som tappat, har att, i den ordning om stämning i tvistemål är sagdt, underrätta den som vunnit eller behörigt ombud för honom. Försummar den, som tappat, hvad nyss är föreskrifvet, eller uteblifver han vid det för sakens förnyade behandling utsatta sammanträde och visas ej laga förfall, stånde tredskodomen fast; har han fullgjort hvad enligt ofvan gifna bestämmelser honom åligger, och kommer han rätteligen tillstädes, skall saken ånyo handläggas och afgöras utan hinder af tredskodomen.

6 KAP.

Särskilda föreskrifter om fullföljd af talan mot beslut, som af konsulardomare eller konsularrätt meddelats, så ock om underställning af mål, som af konsularrätt afdömts.

37 §.

Talan mot utslag eller beslut, som af konsulardomare eller konsularrätt meddelats, fullföljes hos Svea hofrätt.

Underställning af mål sker likaledes hos Svea hofrätt.

38 §.

Part, som enligt 36 § är berättigad till återvinning mot tredsdom, må ej hos högre rätt fullfölja talan mot domen.

Ej heller vare klagan tillåten mot beslut, hvarigenom mål uppskjutits eller förordnats om någons hämtande till rätten.

Beslut, som i invändningsfråga meddelats, må ej i något fall särskildt öfverklagas.

39 §.

Då mål slutligen afgöres eller till värjemålsed dömes, skall i utslaget gifvas tillkänna, hvad missnöjd part har att för talans fullföljande iakttaga samt äfventyret, om det försummas.

Vill någon klaga öfver annat beslut än nyss är nämndt, och begär han underrättelse om hvad i sådant afseende bör iakttagas, skall konsulardomaren meddela honom sådan underrättelse.

40 §.

Part, som icke åtnöjes med slutligt utslag eller beslut af beskaffenhet att talan däremot får fullföljas, har att inför konsulardomaren muntligen eller skriftligen anmäla missnöje sist före klockan tolf å tionde dagen, räknadt i utsökningsmål från den dag, hvarifrån enligt utsökningslagen besvärstid i hvarje fall skall löpa, samt i öfriga mål och ärenden från den dag, utslaget eller beslutet gafs.

Varder ej missnöje anmaldt enligt hvad nu är föreskrifvet, stånde utslaget eller beslutet fast, och varde förty missnöjesanmälan, som göres senare, ej upptagen.

Där enligt utsökningslagen besvärstid skall räknas från erhållen del af beslutet, skall detsamma genom konsulardomarens försorg, på sätt i 47 § här nedan stadgas, delgifvas den, beslutet gått emot.

41 §.

Då part rätteligen anmält missnöje, teckne konsulardomaren å utslaget eller beslutet bevis därom.

42 §.

Har missnöjesanmälan ej upptagits, vare parten berättigad att erhålla bevis därom med skäl, hvarå vägran att upptaga missnöjesanmälan grundats; och äge parten att mot beslutet fullfölja talan, på sätt i 43 § sägs.

Ej må särskild klagan föras däröfver att missnöjesanmälan upptagits. Fullföljes talan i målet, äge vederpart att inom tid, som i detta kap. är stadgad för svaromåls afgifvande, påkalla pröfning af frågan, huruvida missnöjesanmälan blifvit rätteligen gjord.

43 §.

Part, som rätteligen anmält missnöje, skall vid talans förlust sist före klockan tolf å tjugonde dagen från den dag, då för honom tiden för anmälan af missnöje var ute, själf eller genom behörigt ombud till konsulardomaren ingifva till Svea hofrätt ställd klagoskrift.

Vill någon klaga öfver att missnöjesanmälan ej upptagits, skall klagoskrift i den ordning, här ofvan sägs, ingifvas sist före klockan tolf å tjugonde dagen från den dag, då beslutet meddelades.

Det åligger konsulardomaren att skriftligen förordna någon å konsulatet tillgänglig person, som i händelse af konsulardomarens frånvaro äger mottaga anmälan om missnöje och klagoskrift; pröfve dock konsulardomaren alltid själf, huruvida missnöjesanmälan rätteligen skett.

44 §.

Fullföljes talan emot slutligt utslag i tvistemål, och har klaganden i klagoskriften förbehållit sig rätt att vidare yttra sig, äge han inom fjorton dagar från klagotidens utgång till konsulardomaren ingifva ytterligare en skrift i målet.

45 §.

Samtidigt med klagoskriften eller i fall, hvarom i 44 § sägs, senast vid ingifvande af den i nämnda § omförmälda skrift skall klaganden till konsulardomaren inkomma med det öfverklagade utslaget eller beslutet och öfriga protokoll i målet

Gör han det ej, och är icke det felande af annan part ingifvet, föranstalte konsulardomaren, att de handlingar, som saknas, varda utskrifna.

46 §.

Är klagoskrift rätteligen ingifven, skall vederpart lämnas tillfälle att yttra sig däröfver.

För sådant ändamål skall klagande vid klagoskrift samt skrift, hvarom i 44 § förmåles, foga styrkt afskrift däraf samt af de fullmakter och skriftliga bevis, som därtill höra; och bör afskriften, där delgifning skall äga rum med flere personer, företes i samma antal som dessa. Har klaganden försummat att fullgöra hvad honom sålunda åligger, skall konsulardomaren låta verkställa erforderliga afskrifter af de ingifna handlingarna.

Hvad i näst föregående stycke af denna § är stadgadt skall dock ej äga ovillkorlig tillämpning å kartor eller andra ritningar, ej heller å handlingar af vidlyftigare beskaffenhet såsom protokoll i rättegångsmål eller handelsböcker eller andra räkenskaper; utan stånde det klaganden fritt att ingifva sådana handlingar allenast i hufvudskrift, och skall konsulardomaren ombesörja afskrift af desamma, endast för såvidt och i den mån han finner dem icke böra undantagas från delgifning med klagandens vederpart.

Då på grund af bestämmelserna i denna eller föregående § konsulardomaren föranstaltat om handlingars utskrifvande, vare klaganden skyldig att härför gälda lösen.

47 §.

Snarast möjligt efter klagotidens utgång eller, för den händelse klaganden jämlikt 44 § äger att därefter ingifva ytterligare en skrift, efter densammas ingifvande eller sedan tiden härför gått till ända, skall konsulardomaren låta delgifva klagandens vederpart styrkt afskrift af klagandens inlagor äfvensom i den utsträckning, 46 § angifver, af de till inlagorna hörande handlingar.

Finnes ombud, som jämlikt 50 § är behörigt företräda vederparten, eller har han hos konsulardomaren anmält annat ombud, skall, därest ombudet är bosatt i den stad, som är säte för konsulardomaren, delgifningen verkställas med ombudet. Har ombudet å särskilda dagar för delgifning sökts i sin bostad, utan att ombudet anträffats, skola, därest vederparten äger känd bostad i nämnda stad, handlingarna delgifvas honom samt eljest anslås å dörren till ombudets bostad. Har äfven vederparten, på sätt ofvan sägs, sökts utan att kunna anträffas, skola handlingarna anslås å dörren till hans bostad.

Har vederparten ej ombud, hvarom ofvan förmäles, skola, om han är bosatt i stad, som är säte för konsulardomaren, eller i annan inom området belägen stad, där svensk konsul eller rättstjänare finnes, handlingarna delgifvas vederparten; och varde, där han ej anträffats, oakadt han blifvit å särskilda dagar för delgifning sökt i sin bostad, handlingarna anslagna å dörren till bostaden. Är vederparten ej bosatt i stad, som nyss nämnts, skall, därest han kan utan större svårighet anträffas, delgifning ske med honom personligen efter ty nu är sagdt; men i annat fall varde genom konsulardomarens försorg handlingarna anslagna å konsulatet och tillika, där så lämpligen kan ske, vederparten medelst allmänna posten underrättad om klagoskriftens ingifvande, klagandens yrkanden samt hvad vederparten har att iakttaga för sin talans bevakande.

Om sjöfolk och passagerare å fartyg gäller hvad ofvan i 26 § är stadgadt.

48 §.

Inom trettio dagar från den dag, de af klaganden ingifna handlingar blifvit, på sätt i 47 § sägs, delgifna eller anslagna, skall vederparten till konsulardomaren ingifva till Svea hofrätt ställdt svaromål; skolande underrättelse om hvad vederparten sålunda har att iakttaga tecknas å klagoskriften.

49 §.

Konsulardomaren skall, då svaromål inforrats af vederpart, så snart detta inkommit eller tiden för afgifvande därpå tilländagått, samt i annat fall snarast möjligt efter klagotidens utgång till hofrätten öfversända samtliga inkomna handlingar jämte fullständiga protokoll i målet och tillvaratagna föremål, som målet röra.

I brottmål sände konsulardomaren med handlingarna eget utlåtande öfver den förda klagan. Jämväl i annat mål skall utlåtande af konsulardomaren bifogas, såframt anmärkning gjorts mot protokollets riktighet eller eljest särskild anledning förefinnes för honom att yttra sig.

50 §.

Ombud, som vid meddelandet af konsulardomares eller konsularrätts utslag eller beslut var behörigt att föra parts talan i målet, äge ock, utan särskildt bemyndigande, å sin hufvudmans vägnar fullfölja talan mot samma utslag eller beslut, mottaga vederparts klagoskrift och därpå afgifva

svaromål äfvensom eljest i hofrätten företråda parten, där ej denne uttryckligen förklarar befogenhet i nu nämnda afseenden ej tillkomma ombudet.

51 §.

Hvad ofvan är stadgadt om fullföljd af talan mot utslag eller beslut skall i tillämpliga delar gälla klagan öfver förfarande af konsulardomaren såsom utmätningsman eller af den, som af honom förordnats att fullgöra utmätningsmans åliggande; dock vare missnöjesanmälan ej erforderlig eller ingifvande af klagoskrift inskränkt till viss tid i annat fall än som i 167 och 169 §§ utsökningslagen sägs.

52 §.

Vid fullföljd af talan i mål, däri någon hålles häktad, skola, med tillämpning i öfrigt af hvad i detta kap. är stadgadt, följande särskilda bestämmelser lända till efterrättelse:

Klagoskrift skall ingifvas sist före klockan tolf å femtonde dagen från den dag, det öfverklagade utslaget eller beslutet gafs; dock må, därest målets vidlyftighet eller annan omständighet det oundgängligen påkallar, konsulardomaren vid anmälan af missnöje kunna på därom gjord anhållan utsträcka klagotiden intill hvad eljest är föreskrifvet.

Den häktade skall alltid erhålla del af vederparts klagoskrift. Delgifning af häktads klagoskrift skall äga rum allenast i det fall, att vederparten har behörigt ombud i den stad, som är säte för konsulardomaren, eller därstädes själf äger känd bostad; underrätte dock konsulardomaren eljest, där så lämpligen kan ske, medelst allmänna posten vederpart eller dennes ombud om klagoskriftens ingifvande och klagandens yrkanden äfvensom därom att vederparten kan vinna beaktande af hvad han ytterligare önskar i målet andraga, därest skriftlig framställning däraf inkommer till hofrätten innan målet ännu hunnit företagas till afgörande.

Där klagoskrift delgifves vederpart eller dennes ombud, skall svaromål afgifvas inom kortast möjliga, af konsulardomaren i hvarje särskildt fall bestämd tid. Ej må i något fall denna tid sättas längre än till femton dagar.

Då klagan afser beslut om någons häktande eller kvarhållande i häkte, vare anmälan af missnöje ej erforderlig och ej heller ingifvande af klagoskrift till viss tid inskränkt. Delgifning af sådan klagoskrift är ej erforderlig.

Part, som är häktad, må i fängelset anmäla missnöje samt aflämna klagoskrift och svaromål; åliggande konsulardomaren tillse, att den häk-

tade därtill erhåller tillfälle samt att han till författande af inlaga, hvarom nämndt är, äger nödigt biträde.

Häktad part vare ej skyldig ingifva afskrift af klagoskriften och därtill hörande handlingar.

53 §.

Utöfver de fall, då enligt allmän lag underställning af mål, som af underrätt handlagts, äger rum, skall jämväl, där någon af konsularrätt dömts till straffarbete på viss tid, minst två år, målet i hvad honom rörer underställas.

Då mål underställes hofrättens pröfning, gifve konsularrätten tillkänna hvad part har att iakttaga, där han vill yttra sig hos hofrätten.

54 §.

I mål, som underställes hofrättens pröfning, äge sakfälld, som ej är häktad, eller målsägande att sist å femtonde dagen efter utslagets afkunnande till konsulardomaren ingifva till hofrätten ställda påminnelser.

Snarast möjligt efter utslagets afkunnande eller, där någon enligt hvad nyss är sagdt äger afgifva påminnelser, sedan dessa inkommit eller tiden för afgifvande däraf tilländagått, skola samtliga målet rörande handlingar och föremål af konsulardomaren öfversändas till hofrätten; och bifoge konsulardomaren därvid eget utlåtande i målet.

Är i dylikt mål den sakfällda häktad, skall han genom konsulardomarens försorg, så fort sig göra låter, förpassas till öfverståthållareämbetet, som har att omedelbart, efter det den häktade anländt till Stockholm, därom underrätta hofrätten; och äge den häktade att inom femton dagar, efter det han ankommit till häkte i Stockholm, ingifva påminnelser i målet till öfverståthållareämbetet, vid äfventyr att underlåtenhet härutinnan icke föranleder uppehåll med målets afgörande.

55 §.

Underställt mål skall, därest ej brottet är sådant att det må åtalas allenast af målsägande, af hofrätten skyndsammast anmälas hos justitiekanslern, hvilken förordnar allmän åklagare; ägande denne att inom viss af hofrätten bestämd tid yttra sig i målet.

I fullföljdt eller underställt mål äger hofrätten beträffande anställande af muntligt förhör samt vederbörandes hörande i öfrigt de befogenheter, som enligt lag tillhöra hofrätt vid handläggning af dit fullföljda eller underställda mål.

56 §.

Har vederpart underlåtit att till konsulardomaren inkomma med svaromål, vare han ändock berättigad att i hofrätten utföra sin talan.

7 KAP.

Särskilda föreskrifter om fullföljd af talan mot hofrättens beslut.

57 §.

Mot hofrättens slutliga utslag i mål af beskaffenhet att, därest det anhängiggjorts i hemlandet, målet skulle efter vad inkommit till hofrätten, fullföljes talan i den ordning, som i allmän lag är stadgad beträffande klagan mot hofrättens slutliga utslag i vädjadt mål, dock att anmälan af missnöje mot hofrättens utslag skall ske sist före klockan tolf å sextionde dagen samt inställelse i Konungens nedre justitierevision sist före klockan tolf å nittionde dagen från det utslaget gafs.

58 §.

I annat mål än i 57 § sägs skall talan emot hofrättens slutliga utslag fullföljas genom besvär, hvilka skola till nedre justitierevisionen ingifvas sist före klockan tolf å sextionde dagen från den dag, då utslaget gafs.

Vill någon, som i målet hålles häktad inom konsularjurisdiktionsområde, fullfölja talan mot utslaget, skola dock följande särskilda bestämmelser lända till efterrättelse:

1. Den häktade har att, vid äfventyr af talans förlust, sist före klockan tolf å tionde dagen från det utslaget meddelades honom hos konsulardomaren anmäla missnöje.

2. Är missnöje rätteligen anmaldt, skall den häktade, där han är dömd till straffarbete i två år eller svårare straff, snarast möjligt genom konsulardomarens försorg förpassas till öfverståthållareämbetet; och äger han sist före klockan tolf å femtonde dagen från den dag, han ankommit till häkte i Stockholm, till öfverståthållareämbetet ingifva sina besvär.

Är han ej så dömd, som nyss är sagdt, skall han till konsulardomaren ingifva sina besvär sist före klockan tolf å femtonde dagen från det utslaget meddelades honom. Om delgifning af besvärsskriften och underrättelse till vederparten samt om svaromåls afgifvande skall hvad i 47 och 52 §§ är i fråga om klagan till hofrätten stadgadt äga motsvarande tillämpning; åliggande konsulardomaren att så snart ske kan insända besvärsskriften och svaromålet till nedre justitierevisionen.

3. Har missnöjesanmälan ej upptagits, vare den häktade berättigad erhålla bevis därom med skäl, hvarå vägran att upptaga missnöjesanmälan grundats; och äge han att mot beslutet hos Konungen fullfölja talan genom besvär, hvilka skola ingifvas till konsulardomaren sist före klockan tolf å femtonde dagen från det beslutet meddelades och af denne ofördröjligen jämte eget utlåtande öfversändas till nedre justitierevisionen.

4. Om rätt för den häktade att i fängelse inom konsularjurisdiktionsområde anmäla missnöje samt aflämna besvärsskrift och till författande därpå erhålla nödigt biträde skall hvad i 52 § näst sista stycket sägs äga motsvarande tillämpning.

8 KAP.

Allmänna bestämmelser.

59 §.

I svensk författningssamling intagen lag eller författning träder i kraft inom område, som är beläget i Kina, Persien eller Siam, etthundratjugu dagar och inom andra områden sextio dagar efter den dag, då lagen eller författningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket, där ej viss senare tid för ikraftträdandet blifvit bestämd i densamma eller annorlunda särskildt för området stadgas.

60 §.

Varder någon, som är underkastad konsularjurisdiktionen, i mål, som är anhängigt vid det främmande landets domstol eller vid annat lands konsulardomstol inom området, påkallad såsom vittne, men underlåter han att inställa sig, äge konsulardomaren på framställning af den främmande domstolen efter omständigheterna inkalla honom och anställa

vittnesförhör med honom eller förelägga honom att vid den främmande domstolen iakttaga inställelse samt i händelse af tredska tillämpa de bestämmelser, hvilka gälla beträffande inkallande af vittne i mål, som handlägges af konsulardomaren eller konsularrätten.

61 §.

Renoverade exemplar af konsulardomarens och konsularrättens protokoll och utslag i rättegångsmål samt i sådana ärenden, som afses i 12 och 13 §§ här ofvan, skola för hvarje år inom utgången af nästföljande maj månad af konsulardomaren afsändas till Svea hofrätt. Har under året ej förekommit mål eller ärende af beskaffenhet att renovation skall insändas, har konsulardomaren att inom tid, nu är sagd, sända uppgift därom till hofrätten.

62 §.

Förmår någon på grund af fattigdom icke gälda stadgad lösen, eller kan sådan afgift af annan anledning icke utfås, njute konsulardomaren ersättning af allmänna medel för hvad sålunda brister.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1910.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för ifrågavarande lagförslag, får utskottet hänvisa till de vid propositionen fogade utdrag af statsrådsprotokollet. *Utskottets yttrande.*

Vid granskning af lagförslaget har utskottet icke funnit anledning att däremot framställa någon erinran.

Utskottet får alltså hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 7 maj 1909.

På lagutskottets vägnar:

ERNST TRYGGER.